

**KWARTAŁ CYGANKA,
BRZESKA, ŻABIA I 3 MAJA
ZYSKA NOWĄ JAKOŚĆ**

Czytaj str. 3

**WŁOCLAWIANIE WYBIORĄ
MARKOWY LOKAL ŚRÓDMIEŚCIA**

Czytaj str. 3

**Z OKAZJI 100. ROCZNICY
OBRONY WŁOCLAWKA**

Czytaj str. 4

GAZETA

ŚRÓDMIEJSKA

ŚRÓD
MIE
ŚCIE

Nr 017

Sierpień 2020 r.

Nakład 3000

rewitalizacja.wloclawek.eu

ISSN 2657-8077

ZAWSZE MARZYŁ MI SIĘ ŚRÓDMIEJSKI, „DZIEDZINIEC”...

Rozmowa z przedsiębiorcą, restauratorem Krzysztofem Skowrońskim, który otworzył „Dziedziniec” przy placu Wolności

I znów pojawiło się kolejne piękne miejsce, które powołał Pan do życia, czyli „zrewitalizowany” Dziedziniec. Śródmieście Włocławka to dobra lokalizacja na biznes?

Zawsze chciałem prowadzić działalność gospodarczą w Śródmieściu. Od najmłodszych lat przychodziłem tu ze swoją mamą na zakupy, wtedy ulice: 3 Maja, Tumaska, Cyganka to były ulice handlowe. Kiedy zająłem się gastronomią, marzyła mi się restauracja otoczona starymi kamienicami, z dużą bramą wejściową, i oczywiście dziedzińcem...

Wchodząc tutaj, goście mogą poczuć się trochę jak w bajkowej sali nasyconej kolorami, zapachami i dźwiękami. Aby stworzyć taką atmosferę, trzeba kochać swoje miasto i ufać jego potencjałowi...

Oczywiście, że tak! Ja kocham ludzi, uwielbiam z nimi rozmawiać, dzielę się swoimi spostrzeżeniami na temat zmian w naszym Włocławku. Uważam, że Włocławek ma potencjał, a w szczególności właśnie Śródmieście, tylko my mieszkańcy powinniśmy bardziej uczestniczyć w tych zmianach. Nie musimy przecież jeździć do innych miast, by pysznie zjeść, posłuchać dobrego koncertu czy wspólnie wypocząć. Wystarczy, że wyjdziemy

z domów i mamy szansę tutejszym, lokalnym przedsiębiorcom.

Jak Pan, jako przedsiębiorca i mieszkaniec, ocenia rewitalizację Włocławka?

Rewitalizacja Śródmieścia jak najbardziej zmierza w dobrym kierunku, tylko, że my Polacy jesteśmy bardzo niecierpliwi i każdy długotrwały proces nas zniechęca i się poddajemy. Nie powinniśmy teraz „składać broni”, tylko walczyć o każdą kamienicę, kawałek chodnika oraz o zielen, która tak upiększa naszą włocławską przestrzeń.

Na koniec odwołam się do Pana wieloletnich doświadczeń restauratorskich: Co lubimy jeść? I czy jesteśmy społeczeństwem zadowolonych ludzi, a jeśli nie, jak to zmienić?

O, to bardzo różnie, ile osób tyle gustów. Jedni uwielbiają tradycję, inni lubią kulinarne eksperymenty i wrażenia z egzotycznych stron świata. Na „Dziedzińcu” powiązaliśmy te rzeczy, a z dotychczasowych opinii wynika, że gościom odwiedzającym naszą restaurację bardzo smakuje to, co serwujemy. Naleśniki oraz wiele innych pozycji z menu, przypadły do gustu. Ale na tym nie poprzestajemy. Ze swej strony mogę zapewnić, że będziemy w dalszym ciągu „szlifować” i udoskonalać naszą kuchnię.

Bardzo dziękuję za rozmowę.
Dziękuję.

W CENTRUM MIASTA STANĘŁY 2 PARKLETY

W obszarze rewitalizacji pojawiły się 2 nowe parklety. Konstrukcje zostały zamontowane w ramach przedsięwzięcia 3.1.4. Parklety w Śródmieściu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028.

Lokalizacje parkletów, czyli służących wypoczynkowi drewnianych konstrukcji, wzbogaconych o zielen, zostały wybrane przez mieszkańców w głosowaniu internetowym.

Pierwszy stanął na Placu Wolności na wysokości postoju taxi. Pierwotnie planowaliśmy umiejscowić parklet na miejscu postojowym po lewej stronie jezdni za przejściem dla pieszych u wylotu z ul. Zduńskiej, jednak na

wniosek Komisji d/s Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, podjęto decyzję o zamontowaniu go na części chodnika biegnącego tuż obok.

Drugi parklet został udostępniony przy ul. Zduńskiej 4, w pobliżu skrzyżowania z ul. Królewiecką.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028, przedsięwzięcie 3.1.4 realizowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Włocławek, skierowane jest do społeczności obszaru rewitalizacji oraz osób odwiedzających obszar i wdrażane w związku z niską jakością przestrzeni publicznej oraz brakiem miejsc do wypoczynku i rekreacji.

Działanie polega na zaprojektowaniu parkletów - małych ulicznych wysp aktywności, ich wykonaniu i montażu na ulicy. Celem przedsięwzięcia jest wzrost atrakcyjności obszaru, w tym gospodarzej i poprawa jego wizerunku. W okresie obowiązywania GPR, w obszarze rewitalizacji pojawi się łącznie 5 parkletów.

Pierwszy parklet w obszarze rewitalizacji w ubiegłym roku został zbudowany przez mieszkańców z inicjatywy architekta i społecznika Artura Baranowskiego przy wsparciu mikrograntu Urzędu Miasta Włocławek w ramach Programu wsparcia projektów lokalnych.

WAKACJE W „ŚRÓDMIEŚCIE CAFE”

Podczas letnich miesięcy kawiarnia obywatelska „Śródmieście Cafe” nie próżnuje.

1 lipca odbyło się „Śródmiejskie powitanie wakacji” – z różnorodnym programem adresowanym do najmłodszych. Były warsztaty balonowe, pokaz baniek mydlanych, zabawy sportowe i ... czarowanie śniegu. W ramach przedsięwzięcia działała Strefa Bezpieczne Wakacje czyli pogadanki i pokazy przygotowane przez wyspecjalizowane służby w tym zakresie – Straż Miejską, WOPR i Komendę Miejską Policji.

Lipiec i sierpień upływają pod znakiem cyklicznych warsztatów literacko-plastycznych dla dzieci pt. „Klub Bajkoludka”. Celem cyklu jest zainteresowanie najmłodszych czytaniem bajek i wierszy a także zachęcanie do własnej dziecięcej twórczości. Dzieci uczą się i utrwalają aktywne słuchanie, rozwijając jednocześnie swoje pasje artystyczne. Na warsztatach „Klubu Bajkoludka” dzieci słuchają wybranych bajek przygotowanych przez Ciocię Ulę i na ich podstawie przygotowują prace plastyczne.

8 sierpnia kawiarnia obywatelska „Śródmieście Cafe” przy ul. 3 Maja 9 zaprosiła na „Roztańczone Śródmieście”, w którym również dzieci chętnie wzięły udział. W programie sobotniej imprezy było m.in.: wspólne wykonanie tańca „belgijka”, konkursy, zabawy, pokazy taneczne i prezentacje. W organizację „Roztańczonego Śródmieścia” włączyli się również wolontariusze z Parafii św. Stanisława BM we Włocławku, Judyta Witkowska Dance Studio oraz Moto Club ATH Włocławek. Odbył się również seans w ramach kina plenerowego, tematycznie związany z setną rocznicą obrony Włocławka.

Końcówka wakacji to również cykl dla dzieci: „Trening z Mistrzynią/ Mistrzem na 3 Maja” oraz przedsięwzięcie muzyczno-taneczne adresowane do najmłodszych jak również zakończenie wakacji przy SP 3 w dniu 31 sierpnia.

Na „Roztańczonego Śródmieścia” znakomicie bawili się i dorośli, i dzieci

KWARTAŁ CYGANKA, BRZESKA, ŻABIA I 3 MAJA ZOSTANIE NA NOWO ZAGOSPODAROWANY

Ponad 60 podmiotów zakwalifikowało się do otwartego jednoetapowego konkursu realizacyjnego na opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej budowy, przebudowy i rozbudowy budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych wraz z zagospodarowaniem terenu w kwartale pomiędzy ulicami Brzeską, Cyganka, 3 Maja i Żabią we Włocławku na potrzeby społecznego budownictwa czynszowego. Działanie prowadzone jest w związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028.

Przedsięwzięcie 4.1.12 Społeczne budownictwo czynszowe realizowane w związku z niskim standardem technicznym budynków

mieszkalnych w obszarze rewitalizacji i zakłada budowę, przebudowę budynków w kwartale ulic Cyganka, Brzeska, Żabia i 3 Maja na potrzeby realizacji społecznego budownictwa czynszowego. Realizacja przedsięwzięcia poza podniesieniem jakości istniejących obiektów mieszkalnych pozwoli na wybudowanie kilku kolejnych, co z kolei przełoży się na zróżnicowanie społeczne w obszarze rewitalizacji.

Celem Konkursu jest uzyskanie najlepszej pod względem architektonicznym, funkcjonalno-użytkowym i eksploatacyjnym koncepcji programowo-przestrzennej zagospodarowania terenu leżącego w centralnej części Włocławka dla potrzeb społecznego

budownictwa czynszowego, uwzględniającej wytyczne konserwatora zabytków.

Plan zakłada, iż na powierzchni prawie dwóch hektarów między ul. Brzeską, Cyganka, 3 Maja i Żabią zostaną wybudowane 4 budynki mieszkalne a 8 budynków zostanie wyremontowanych. W przygotowanych obiektach powstanie 186 mieszkań dla 320 osób.

Na złożenie prac konkursowych Uczestnicy mają czas do 20 listopada (godz. 12:00). Ogłoszenie i publikacja werdyktu Sądu Konkursowego nastąpi w terminie do 11 grudnia br.

WŁOCLAWIANIE WYBIORĄ MARKOWY LOKAL ŚRÓDMIEŚCIA

Od 1 do 21 września czekamy na zgłoszenia w konkursie Markowy Lokal Śródmieścia.

Celem konkursu Markowy Lokal Śródmieścia, organizowanego w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta

Włocławek na lata 2018-2028, jest podniesienie poziomu gospodarczego obszaru rewitalizacji oraz wsparcie przedsiębiorców i promocja ich działalności gospodarczej poprzez wybór najlepszej jakościowo usługi

lub produktu, chcąc docenić ich potencjał, ofertę handlową, a także jakość usług lub produktów oraz poziom obsługi klienta. Zwycięzca głosowania internetowego otrzyma tytuł Markowego Lokalu Śródmieścia i voucher

na pakiet usług reklamowych w lokalnych mediach. Zachęcamy do udziału!

To już II edycja konkursu organizowanego przez Urząd Miasta Włocławek. W 2019 r. tytuł Markowego Lokalu Śródmieścia zdobyła kawiarnia „Miodnia”.

Zgłoszenia może dokonać przedsiębiorca lub dowolna osoba, która uzyska akceptację podmiotu, wskazanego w formularzu konkursowym. Po szczegóły odsyłamy do regulaminu dostępnego na stronie rewitalizacja.wloclawek.eu.

Harmonogram konkursu:

- nabór zgłoszeń:
1 września – 21 września
- weryfikacja zgłoszeń:
22 września – 30 września
- głosowanie na stronie internetowej www.wloclawek.pl:
1 października – 14 października
- ogłoszenie wyników nastąpi nie później niż 15 listopada

Kawiarnia „Miodnia” - zwycięzca pierwszej edycji konkursu „Markowy Lokal Śródmieścia”

BITWA O WŁOCŁAWEK. SIERPIEŃ 1920.

16 VIII 1920 r. wojska bolszewickie zaatakowały Włocławek. W czasie gdy pod Warszawą rozstrzygały się losy nie tylko Polski, ale i Europy, Gaj Bżyszkian, dowódca elitarnego III Korpusu Konnego Armii Czerwonej, chciał zdobyć strategiczny most przez rzekę i miasto. Zgodnie z rozkazami miał przejąć kontrolę nad ważnymi szlakami komunikacyjnymi, tj. Wisłą oraz linią kolejową warszawsko – bydgoską i odciąć broniącą się Warszawę od zaopatrzenia i posiłków z zachodu.

Spółeczeństwo Włocławka i regionu na bieżąco było informowane o wydarzeniach wojny polsko-bolszewickiej (1919-1921). Z entuzjazmem odpowiadano na odezwy władz polskich nawołujące do wsparcia obrony dopiero co odzyskanej przez Polskę niepodległości. Utworzono m.in. Pogotowie Wojenne Ziemi Kujawskiej na czele z Anną Boye, lokalne struktury Komitetu Obrony Narodowej, ochotniczą Straż Obywatelską. Do wojska zgłaszali się ochotnicy, wśród nich był ówczesny wiceprezydent miasta Jerzy Z. Bojańczyk (1881-1947).

Włocławek nie był odpowiednio przygotowany do obrony. Pierwsze decyzje w tym zakresie podjęto dopiero w ostatnich dniach lipca 1920 r. Zaprojektowano

każdą próbę wejścia wroga na przeprawę. Zdezorientowany G. Bżyszkian postanowił wycofać się i przygotować atak na wieczer.

W ciągu kilku godzin na bulwarach powstały umocnienia, zorganizowano obronę. Wieczorem, ok. godz. 21. nastąpił szturm na most. Dowództwo obrony podjęło ostateczną decyzję o jego zniszczeniu. Grupa ochotników na czele z ppor. rez. Wacławem Cichockim wtoczyła na przeprawę beczkę z benzyną i ją podpaliła. Dzięki bohaterskiej i niebezpiecznej akcji most zaczął się palić i po czasie runął w nurt rzeki. Spalenie mostu pokrzyżowało plany G. Bżyszkianowi, który wściekły rozkazał bombardowanie miasta, pierwsza kanonada trwała do ok. godz. 23, następna między 1. a 4. w nocy 17 VIII.

Dn. 17 VIII, z uwagi na rozwój sytuacji pod Warszawą, dowódca bolszewicki otrzymał rozkaz przerwania szturmów i marszu w kierunku Płocka. G.

Bżyszkian nie mógł pogodzić się z porażką, przegotowywał desant i dopiero ponaglany rozpoczął odwrót spod Włocławka rankiem 18 VIII. Przez całe dni 17 i 18 VIII Bolszewicy bombardowali miasto, przy czym natężenie ognia z godziny na godzinę malało. Ostatnie pociski artyleryjskie spadły na Włocławek 19

Z inwazji bolszewickiej. Spalony most we Włocławku.

i budowano przedmoście na prawym brzegu Wisły. Umocnienia w kształcie łuku o promieniu ok. 5 km i długości ok. 18 km nie zostały w 100% ukończone. Na lewym brzegu ufortyfikowano wylot mostu oraz zaminowano przeprawę, ale do końca nie otrzymano urządzenia do detonacji ładunków wybuchowych. Również liczba wojska oraz jego zdolność bojowa, którą do obrony miasta otrzymał jego dowódca płk Wojciech Gromczyński (1861-1937), pozostawiała wiele do życzenia.

Rankiem 14 VIII oddziały bolszewickie dotarły do przedmościa. Wróg, zaskoczony istnieniem umocnień, nie podjął z marszu istotnych działań zbrojnych. Zasadniczy atak nastąpił 16 VIII w południe. Do godz. 13.30, po krwawych walkach, Bolszewicy przełamali polską obronę na przedmościu i opanowali prawy przyczółek mostu. W samym mieście początkowo wybuchła panika, ale dzięki bohaterskiej postawie dowódcy obrony udało się zorganizować punkty strzeleckie i odeprzeć

Z inwazji bolszewickiej. Okopy na Bulwarach w Włocławku. W płytkim pojedynczym okopie do zdjęcia pozowało kilku żołnierzy. W głębi grupa mieszkańców Włocławka.

VIII.

Bohaterska i dramatyczna obrona miasta zakończyła się 19 VIII, Włocławek nie został zdobyty. W krwawych walkach, do których doszło 16 VIII na prawym brzegu Wisły, zginęło wielu obrońców, według źródeł straty szacuje się na od ponad 250 do 600 zabitych i rannych oraz od 500 do 700 wziętych do niewoli bolszewickiej.

W organizacji obrony oprócz dowódcy płk. W. Gromczyńskiego wyróżnili się m.in. ppłk Alojzy Buntner, por. Marian Dzierzbicki, kap. rez. Jędrzej Moraczewski (1870-1944), który jest znany z podręczników do historii m.in. jako polski polityk, przyjaciel Józefa Piłsudskiego, premier RP (1918-1919). Spośród bohatersko poległych obrońców znani z nazwiska są m.in. 17-letnia harcerka Irena Jankowska, ppor. Michał Lubicz-Sawicki, który ranny w obie nogi zginął walcząc do końca z rewolwerem w rękę, por. Franciszek Boczański, szer. ochotnik Władysław Wapniarski, szer. Witold A. Lubinkowski, czy ochotnik, z zawodu dentysta Julian Kalinowski.

Bitwa o Włocławek stanowiła ważny element Bitwy Warszawskiej 1920, a jej Bohaterom poświęcony jest Pomnik Poległych Obrońców Wisły 1920, który istnieje na Szpetalskim Wzgórzu.

dr Tomasz Dziki

Polskie Towarzystwo Historyczne

Żołnierze broniący Włocławka w okopach na Bulwarach. Pozowana fotografia została wykonana po zakończeniu walk.